

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **N. T. P. T.**, (nyní uváděná totožnost N. T. H.), zastoupené JUDr. Jindřichem Pelouchem, advokátem, se sídlem Beroun, Seydlovo nám. 30, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 3. 2005, č. j. 28 Az 116/2004 – 27,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 7. 2004 č.j. OAM-695/VL-10-K01-2004 nebyl žalobkyni (dále i „stěžovatelka“) udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), současně na ni nebyla vztažena překážka vycestování podle ustanovení § 91 téhož zákona. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu žalobkyně jsou ekonomické problémy ve vlasti a snaha o legalizaci pobytu v České republice. Žádost žalobkyně posuzoval žalovaný na pozadí informací, které shromáždil v průběhu správního řízení, ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Žalovaný neshledal, že by žalobkyně měla ve Vietnamu problémy z důvodu své rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů, žalobkyně ani neuvedla, že je pronásledována pro uplatňování politických

práv a svobod. Žalobkyně sdělila, že do České republiky přicestovala za prací, přičemž neuvedla jiné problémy kromě ekonomických. Žalovaný dále uvádí, že nepříznivá hospodářská situace ve Vietnamu postihuje bez rozdílu značnou část obyvatelstva země a její dopad na jednotlivce nelze označit za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný na základě provedeného správního řízení shledal, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. a), b) zákona o azylu a ustanovení § 13 téhož zákona. Žalovaný dále nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 15. 3. 2005 č.j. 28 Az 116/2004 - 27 zamítl žalobu podanou žalobkyní proti citovanému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku soud shrnul skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že ve správním řízení o udělení azylu bylo prokázáno, že žalobkyně není pronásledována za uplatňování politických práv a svobod [§ 12 písm. a) zákona o azylu], ani jí nehrozí pronásledování z důvodu její rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení [§ 12 písm. b) zákona o azylu]. V průběhu řízení dle soudu vyšlo najevo, ostatně žalobkyně to také sama potvrdila, že důvodem její žádosti o azyl jsou ekonomické potíže ve vlasti. Tíživá ekonomická situace žalobkyně však vyplývá z celkového hospodářského stavu Vietnamu, přičemž nebyla shledána žádná souvislost s některým z důvodů pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Dle soudu nelze rovněž přehlédnout, že žalobkyně, jak sama přiznala, o azyl žádá z důvodů legalizace pobytu na území České republiky. K udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu, který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, soud rovněž neshledal okolnosti, které by odůvodňovaly využití ustanovení § 14 zákona o azylu. Krajský soud tak dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatelka uvádí, že skutečně opustila Vietnamskou socialistickou republiku zejména z ekonomických důvodů, neboť v této zemi s ohledem na majetkové poměry neměla šanci na vzdělání a lepší život. Podle názoru stěžovatelky je nepochybné, že ekonomický systém státu a možnosti uplatnění občanů úzce souvisí se svobodou politickou. Pokud stěžovatelka hodlá v České republice najít lepší život, neznamená to, že má zájem jen o větší výdělek, neboť v pojmu lepší život spatřuje i svobodu názoru, cestování, širší možnosti uplatnění jako zaměstnanec či jako podnikatel. Stěžovatelka se domnívá, že v případě návratu do Vietnamu se může snadno stát objektem perzekuce a její postavení ve vlasti může být ještě daleko horší, než jaké bylo před jejím odchodem do České republiky. S touto situací dle stěžovatelky úzce souvisí i otázka humanitární, v České republice žije od ledna roku 2004, na život zde si zvykla, našla si vietnamského přítele, který má v České republice povolen pobyt a provozuje restauraci, stěžovatelka nechce zemi, kde přítel žije, opustit. Stěžovatelka má za to, že jsou dány důvody pro udělení jí azylu dle ustanovení § 12 písm. b) a § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti odkazuje žalovaný na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení,

a na vydané rozhodnutí. Žalovaný nezastává názor stěžovatelky, že jsou u ní dány důvody azylu, jak vyplývají z ustanovení § 12 písm. b) a § 14 zákona o azylu, neboť ekonomické problémy ve vlasti a legalizace pobytu na území České republiky nelze podřadit pod zákonné důvody pro udělení azylu dle zákona o azylu. Právní úpravu pobytu cizinců obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, jehož institutů měla stěžovatelka efektivněji využít. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V podané kasační stížnosti stěžovatelka namítá důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována.

Právní otázkou, kterou se krajský soud v předcházejícím řízení zabýval, byla především otázka, zda důvody, pro které stěžovatelka požádala o udělení azylu, mohou být důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Jak vyplývá ze spisového materiálu ve věci stěžovatelka v žádosti o udělení azylu ze dne 22. 2. 2004 a poté v pohovoru k této žádosti dne 21. 4. 2004 uváděla, že vlast opustila z ekonomických důvodů, její rodina byla velmi chudá, měla existenční problémy, proto se stěžovatelka rozhodla odjet do České republiky pracovat a finančně pomáhat rodině. O azyl stěžovatelka požádala, aby si legalizovala pobyt, ve vlasti neměla potíže se státními orgány, policií, soudy či armádou, v případě návratu do vlasti se obávala ekonomických problémů.

Dle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku, soud se všemi těmito skutečnostmi řádně zabýval a dospěl ke správnému závěru (přičemž se ztotožnil s názorem žalovaného), že stěžovatelkou uváděné důvody nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu.

Co se týče námítky stěžovatelky, že v jejím případě jde i o důvod humanitární dle ustanovení § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou připomíná, že na udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu není právní nárok, a že samotné správní rozhodnutí týkající se humanitárního azylu podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. V daném případě se stěžovatelka v rámci řízení o udělení azylu poskytnutí azylu dle § 14 zákona o azylu nedomáhala a žalovaný správní orgán rozhodující ve věci tak tuto možnost vážil jen z obecného hlediska, přičemž po posouzení osobní situace stěžovatelky a poměrů v zemi její státní příslušnosti jí humanitární azyl neudělil. Ke stejnému právnímu závěru ve věci dospěl v řízení o žalobě

také krajský soud. Nejvyšší správní soud se s uvedenými závěry žalovaného a krajského soudu ztotožňuje, neboť stěžovatelkou nebyly v průběhu správního řízení a koneckonců ani přezkumného řízení soudního předestřeny žádné skutečnosti, jež by mohly být považovány za hodné zvláštního zřetele.

Navíc a nově stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že v případě návratu do vlasti se může snadno stát objektem perzekuce a její postavení ve vlasti může být ještě daleko horší než před odchodem do České republiky, a uvádí, že zde chce zůstat žít se svým vietnamským přítelem. Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Jelikož stěžovatelka citované skutečnosti nezmínila v rámci správního řízení o udělení azylu vedeného žalovaným ani v řízení o žalobě u krajského soudu, ale uplatnila je teprve po vydání napadeného rozsudku v kasační stížnosti, nelze k nim v řízení o kasační stížnosti přihlížet.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal uplatněný důvod podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. oprávněným a kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

